

тут існувало море, слугують якорі, які знаходили селяни при обробітці землі. Але, де ці якорі й ким були знайдені, невідомо».

Інший історик Адам Кіркор стверджував: «Тисячоліття відділяють нас від тієї епохи, коли вся долина Прип'яті, так зване Пінське Полісся, було залите водою». Дарій Гістасл під час походів на скіфів назвав Полісся «Країною води і туманів. Вода в тому морі була прісною, бо з'явилося воно під час танення льодників».

Дізнаємося більше, що ж писав Геродот про наш край: «Земля тут поросла густими лісами, і в найбільшому з них є величезне озеро, оточене трясовинами і очеретами, а в цьому озері ловлять видр, бобрів та інших звірів. Там водяться дикі білі коні». «Білими кіньми» він називає лосів, яких тут здавна водилося багато.

Думку про існування північніше Скіфії заболоченої місцевості з великим озером чи навіть морем пізніше повторили всі стародавні географи. Цікаво, що через триста років після Геродота відомий учений Птолемей накреслив першу карту Полісся, на якій зазначив його центр — місто Леїн (дехто вважає, що то був теперішній Пінськ). На ній чітко видно, що велика західна притока Борисфена (мабуть, Прип'ять) витікає з величезного

які багна: цілий тиждень іди і до краю не дійдеш. А колись була тут чиста вода, блищала на сонечку, як скло».

Російський геоботанік, дослідник природи Полісся Г. І. Танфільєв розповідав: «Невеликий пароплав, що курсував від Пінська до Любешова, на початку серпня 1894 року вільно пропливав по затоплених болотах, і його капітан не знав навіть, де русло ріки».

На кораблі, говорили колись, прибув на Полісся і знаменитий римський поет Овідій Назон, вигнаний Цезарем з Риму. Він нібито похований на околиці села Плотниці біля Давид-Городка, люди називають його могилу «Курган Овідія». Ця легенда, мабуть, виникла у середовищі місцевих магнатів, яким праглося будь-що «збагатити» минуле краю, і не має історичних підстав. Проте «перебування» Овідія на Поліссі цікавило багатьох».

Море, розповідає легенда, тут стояло довго, до часів Київської Русі. Проте було мілке. Плив якимось по ньому київський богатир Розіпхнигора, і попала його барка на мілину. Ніяк не міг він зрушити її з місця. Кличе тоді свого друга Випийводу: «Осуши цю калюжу...» Той скривився: «Вода погана, не можу». Попросив Загативоду: «Проклади мені дорогу до берега, загати цю калюжу». Той теж не взявся за роботу: «Не вистачить землі,

місці Полісся ще й в історичний час існувало море, добре відоме Геродоту. Меотийське озеро, описуване Геродотом, — це, мовляв, не Азовське море, а Пінське. Його сліди - озера Погост, Нобель, Люб'язь, Вигоновське, Князь (нині Червоне) та інші. Після цього легенда перетворилась у наукову гіпотезу, яку прийняли за істину. Навіть В. В. Докучаєв писав: «Ми нічого не маємо проти припущення Ейхвальда, що в Поліссі ще в історичні часи існувало величезне озеро, згодом воно могло обміліти, розділитись на окремі озера і відкриті болота». Але він застерігав, що це припущення не має достатнього наукового обґрунтування.

Догадку Ейхвальда і вимисли його послідовників піддав критиці П. А. Тутковський. Подальші геологічні дослідження, проведені сучасними методами, підтвердили його правоту: море, звичайно, тут було, але не в історичний час. Учені зійшлись на тому, що нинішнє ландшафтне обличчя Полісся створили льодовик і його води.

Куди ж ділося це море? Є версії, що в період Великого князівства Литовського воно перетворилося на болото.

Ось такі цікаві факти про наш край можна прочитати в науковій літературі.

Ольга Федорчук, учасниця гуртка «Сходинки краєзнавства»